

ЗМІСТ

Засідання п'яте, вечірнє
(Четвер, 7 лютого 2019 року)

Внесення змін до Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо Єдиного державного реєстру ветеранів війни	...2
Прийняття Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до лідерів держав – членів НАТО, Північноатлантичної Ради та Парламентської Асамблеї НАТО, національних парламентів держав – членів Альянсу про надання Україні Плану дій щодо членства в НАТО»	...17
Голосування щодо внесення змін до порядку денного сесії	...26
Рейтингове голосування щодо розгляду законопроектів	...28
Розгляд проектів законів «Про внесення змін до Житлового кодексу Української РСР та інших законодавчих актів України щодо забезпечення прав власників (користувачів) приміщень жилого будинку»	...28

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
7 лютого 2019 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу заходити до залу і підготуватися до реєстрації на вечірньому засіданні. Прошу всіх з кулуарів заходити до залу. Займайте робочі місця. Прошу зареєструватися.

У залі зареєструвалися 356 народних депутатів. Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Колеги, хочу вам нагадати, що до обіду ми включили до порядку денного ряд важливих законопроектів і відповідно до закону після обіду можемо перейти до їх розгляду. Голосування показало високу мобілізацію навколо цих законопроектів.

Зараз у тій послідовності, у якій ми приймали, я буду їх оголошувати.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо Єдиного державного реєстру ветеранів війни» ([№ 9508](#)). Це важливий, об'єднуючий законопроект щодо підтримки українських ветеранів війни.

Ставлю на голосування пропозицію про його розгляд за скороченою процедурою. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Перед тим як запросити доповідача, я хочу повідомити колегам з усіх фракцій, що до мене звернулася група депутатів, які наполягають перенести проект закону [№ 9331](#), щоб розглянути його швидше. Ідеться про перейменування суду в Криму. Це технічний законопроект, але вкрай важливий для наших депутатів від Криму. Я прошу вас опрацювати його і після якогось із законопроектів запропоную

перенести. Я оголошую, щоб ви протягом півгодини вивчили його суть. Цей проект закону є в порядку денному, я проситиму перенести його розгляд ближче.

Запрошую до доповіді голову Комітету у справах ветеранів та осіб з інвалідністю Третякова Олександра Юрійовича. Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю., голова Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 219, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Законопроект № 9508 розроблений нашим комітетом спільно з Міністерством у справах ветеранів України. Дякую всім парламентаріям за створення цього міністерства, яке вже працює.

Основним завданням новоствореного Міністерства у справах ветеранів є забезпечення надання державних соціальних гарантій усім без винятку ветеранам. Проте жодне відомство на сьогодні не може назвати точну кількість ветеранів. Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції вела реєстр лише учасників АТО.

Відповідно до зібраної нами інформації на сьогодні в Україні налічується приблизно 1,2 мільйона ветеранів війни, у тому числі близько 360 тисяч учасників АТО та ООС, але це не остаточна цифра.

Без єдиної інформаційної бази ветеранів та їхніх потреб неможливо проводити системну та ефективну державну політику у сфері соціального захисту ветеранів. Тому в законопроекті № 9508 пропонується створити Єдиний державний реєстр ветеранів війни. Відповідальним за його формування та ведення буде Міністерство у справах ветеранів України. Порядок створення, ведення, доступу до відомостей реєстру та їх використання визначатиметься Кабінетом Міністрів.

Створення реєстру дасть можливість, по-перше, встановити чіткий облік ветеранів та визначити їхні потреби, по-друге, оперативно приймати управлінські рішення щодо посилення їх соціального захисту.

Комітет у справах ветеранів та осіб з інвалідністю рекомендує прийняти законопроект № 9508 у цілому як закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Олександрє, ми розглядаємо законопроект за повною процедурою, і зараз буде 3 хвилини на запитання. Прошу провести запис на запитання до голови комітету.

Віктор Шевченко. Передає слово Мусію. Будь ласка.

МУСІЙ О.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, самовисуванець). Виборчий округ № 124, Сокальщина, Червоноград. Шановний доповідачу, скажіть, будь ласка, чи буде інтегрована ця база даних у загальну базу? Бо ми створюємо бази даних по кожній хворобі, по кожному інваліду, по кожному учаснику тощо. Чи не варто нам подумати над якоюсь систематизованою базою даних, що буде прив'язана, наприклад, до індивідуального податкового номера? Адже це не складно, оскільки кожен учасник бойових дій, кожен учасник війни, кожен загиблий має індивідуальний номер. Ми весь час щось вигадуємо заради процесу, а чи не простіше щось унікальне зробити загальною для країни і розв'язати проблеми всіх пільговиків? Яка ваша точка зору?

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю. По-перше, Комітет у справах ветеранів та осіб з інвалідністю і Міністерство у справах ветеранів України відповідають за ветеранів нашої держави. По-друге, у нас уже є велика база платників податків. Але для того, щоб знати, скільки держава витрачає коштів на ветеранів, скільки ще потрібно коштів, щоб мати якусь статистику, треба створити окрему базу ветеранів. Картка військового, який служив у армії, а потім демобілізувався, повинна відразу передаватися до Міністерства у справах ветеранів. Там будуть усі відомості про нього, зокрема про його хвороби. Тоді можна буде проводити якісну реабілітацію і казати про те, що це послуги для людей.

Звичайно, загальнодержавну базу також потрібно створити, і база ветеранів буде її сегментом. Це перший крок, щоб далі проводити відповідну роботу. А в цілому я з вами абсолютно згоден, що треба все систематизувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мельничук Сергій. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Позафракційний. У мене таке запитання. У Міністерстві соціальної політики вже є така база даних, де обліковані всі ветерани, у якій є відомості, зокрема, про всі їх захворювання, є дані про інвалідів, коли вони повинні приходити, щоб підтверджувати свою інвалідність. Навіщо створювати ще одну базу даних?

З іншого боку, я підтримую цей законопроект, тому що серед людей, які отримали статус ветерана, на мою думку, десь п'ята-шоста частина не мають жодного стосунку до учасників бойових дій і ветеранів війни. Ці дані потрібно переглянути і розфасувати за категоріями.

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю. У Міністерстві соціальної політики немає чіткої бази даних, є база лише стосовно людей з інвалідністю. Це перше.

Друге. Ви абсолютно правильно сказали, що є дуже багато людей, так званих «детей лейтенанта Шмидта», які ніколи не були в АТО. Така база дасть нам можливість, по-перше, систематизувати відомості про всіх ветеранів, бо Міністерство у справах ветеранів створено не лише для учасників АТО, а й для воїнів-афганців, і для всіх, хто захищав нашу державу. А по-друге, ми зможемо чітко зрозуміти, хто є хто саме серед учасників АТО. Це все потрібно робити разом, окремо це робити не дуже правильно.

Ми в законопроекті це не розписували за пунктами. Не потрібно його обтяжувати додатковим текстом. Постановою Кабміну все буде чітко врегульовано, щоб ми не вносили зміни кожного разу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка, щоб завершити.

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю. Щоб кожного разу не робити одну й ту ж роботу, ми один раз створимо реєстр. Повірте, краще це зробити відповідно до постанови Кабінету Міністрів. Щоб постійно не змінювати закону, ми краще будемо міняти постанову Кабінету Міністрів, бо час минає і постійно виникає щось нове.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заключне запитання від Кременя Тараса.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Пане голово комітету, хотів би сказати, що питання надання пільг учасникам бойових дій є одним із найпріоритетніших для розвитку Української держави. Я прекрасно пригадую 2014 рік, коли для того, щоб допомогти учасникам бойових дій, органи місцевого самоврядування намагалися по-різному забезпечити їх тими або іншими пільгами. Це і компенсація за житлово-комунальні послуги, і видача земельних ділянок, у тому числі для ведення у сільського господарства.

Але в мене до вас три запитання. Перше. Скільки треба часу для того, щоб оновити цей реєстр і зробити його повноцінним? Друге. Якою ви бачите систему захисту персональних даних? Третє. Чи зможе кожен зареєстрований учасник бойових дій через свій персональний кабінет відслідковувати послуги, які були йому надані, і перевіряти їхній статус?

Дякую.

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю. Почну з третього запитання. Так, зможе. Завдання як профільного комітету, так і Міністерства у справах ветеранів забезпечити єдине вікно для ветерана, щоб він міг легко зрозуміти, що в нього було і що йому треба надалі.

Перше запитання. Я вважаю, що новий реєстр буде приблизно через два місяці. Я не можу назвати точну дату. Це як маркер.

Друге запитання. Думаю, що на це підуть мінімальні кошти з бюджету. Дуже багато донорських організацій готові допомагати і вкладати кошти в цей реєстр.

Ось і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олександрє.

Час для запитань завершено.

Зараз відбудуться виступи від фракцій і груп. Хто має намір взяти участь в обговоренні, прошу записатися.

Від «Народного фронту» – Савка Іван Іванович. Будь ласка.

САВКА І.І., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую, пане головуючий. Слава Україні! Вельмишановні українці! Закон, проект якого ми розглядаємо, необхідний для військовослужбовців, які в даний час захищають нашу державу, які відслужили свій термін, повернулися до рідних домівок, для ветеранів Збройних Сил України, МВС тощо. Україна повинна знати своїх героїв. Такий закон дасть можливість зробити так, щоб український народ знав про кожного військовослужбовця, ветерана Збройних Сил України, виконував він бойові завдання чи не виконував. Це перше.

Друге. Сьогодні було сказано про надання соціальних пільг військовослужбовцям. У базі даних повинна бути інформація щодо соціального захисту кожного військовослужбовця, особливо ветерана Збройних Сил України, щоб він міг знайти потрібні йому відомості про те, що йому дає держава, а що – місцеві органи влади. Згідно з чинним законодавством він не повинен бути в цьому обмежений.

Вельмишановні народні депутати, ми маємо зробити все, щоб прийняти цей законопроект. Це дасть можливість знати, хто учасник бойових дій, а хто прибув у зону ведення бойових дій для того, щоб отримати посвідчення. Це перше, над чим кожен із нас повинен задуматися.

Фракція «Народний фронт» підтримуватиме цей законопроект.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

«Блок Петра Порошенка» передає свій час для виступу Першому заступнику Голови Верховної Ради Ірині Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Дозвольте насамперед подякувати всім присутнім за те, що питання національної безпеки і оборони України, питання армії, як правило, об'єднують сесійний зал.

Справді, на сьогодні в Україні налічується близько 1 мільйона 200 тисяч ветеранів війни та членів сімей загиблих, у тому числі

близько 360 тисяч учасників антитерористичної операції і Операції об'єднаних сил. Але при цьому жодне відомство не може назвати точну кількість ветеранів. Тому головне завдання новоствореного Міністерства у справах ветеранів – не тільки узгодити цю цифру, а надати комплексну підтримку нашим ветеранам, у тому числі психологічну реабілітацію.

Розпочати таку підтримку можна тоді, коли ми зробимо моніторинг, скільки в нас ветеранів. Тож давайте подякуємо пані міністру, яка разом з профільним комітетом одним з перших рішень новоствореного міністерства запропонувала цей проект закону, який напрацьований разом з ветеранськими організаціями. Узагалі міністерство дуже активно співпрацює і з парламентом, і з профільним комітетом, що дуже важливо. Власне, мені здається, що створення реєстру найперше дасть змогу встановити чіткий облік ветеранів і оперативно приймати управлінські рішення щодо посилення їх соціального захисту.

Але хочу сказати про те, що потребують ветерани в першу чергу. Психологічна реабілітація, програми щодо можливого працевлаштування, програми щодо лікування. Давайте розпочнемо з реєстру ветеранів. Це важливо і для того, щоб у нас не було «лжедмитриєв», тому що ви знаєте, що після кожної події є реальні герої, а є й ті, які потім називають себе ветеранами «колчаковського руху». Такий реєстр ветеранів дасть змогу відсікти «лжедмитриєв» у нашому ветеранському русі.

Сподіваюся, що це голосування об'єднає нас. Закликаю всіх колег повернутися після перерви до залу засідань і підтримати створення Єдиного державного реєстру ветеранів війни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Самопоміч» – Олександр Данченко. Після того від «Волі народу» слово матиме Рибчинський. Потім відбудуться виступи депутатів.

ДАНЧЕНКО О.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Безумовно, потрібно підтримувати абсолютно всі

ініціативи, пов'язані з ветеранами. Але основою основ таких ініціатив є все-таки елементи електронного урядування, а саме створення нових реєстрів, взаємодія таких реєстрів. Зараз ми говоримо про те, що потрібно спочатку впорядкувати електронні комунікації, радіочастотний ресурс, взагалі поняття реєстрів. Проект Закону «Про публічні електронні реєстри» є в порядку денному на сьогодні у блоці питань щодо цифровізації, але ми ніяк не можемо за нього проголосувати, тому що в залі недостатньо людей.

Крім того, хочу сказати, що всі цифрові послуги, у тому числі ті, які повинні працювати на ветеранів, – це доступ до Інтернету абсолютно по всій території України. Тоді наші ветерани зможуть дуже швидко отримувати інформаційну допомогу, все те, що їм потрібно. Але без законів «Про радіочастотний ресурс України» та «Про електронні комунікації», проекти яких стоять у порядку денному на сьогодні, неможливо нормально розвивати 4G зв'язок і надавати електронні послуги та Інтернет по всій території України.

Звісно, необхідно приймати важливі закони стосовно наших ветеранів, але потрібно також підтримати базові закони, на основі яких буде дуже легко розвивати всі електронні реєстри та сервіси. Тому для того, щоб був високоякісний зв'язок на території всієї України, я хочу закликати згуртуватися і проголосувати сьогодні також за проекти законів «Про електронні комунікації», «Про радіочастотний ресурс України» і «Про публічні електронні реєстри». Саме це дасть змогу уникнути будь-яких махінацій та проблем під час створення, наприклад, реєстрів для ветеранів, бо це база.

Дуже багато політиків під час передвиборної кампанії говорять про цифровізацію, про цифрові сервіси, але, на жаль, ми не можемо зібратися і проголосувати за три базові законопроекти. Тож безумовно підтримуючи цей законопроект, я хочу звернутися до всіх народних депутатів не виявляти популізм, а проголосувати за цифровізацію країни, щоб було дуже просто все це зробити. Дуже прошу звернути увагу на законопроекти «Про електронні комунікації», «Про радіочастотний ресурс України» і «Про публічні електронні реєстри», які стоять у порядку денному на сьогодні.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від «Волі народу» – Євген Рибчинський. Будь ласка, пане Євгене.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дорогі колеги! Я дуже попросив би вас зібратися і проголосувати за цей вельми важливий законопроект. У нас багато років не проводився навіть перепис населення, який запланований на 2020 рік. Але населення може і почекати, а ветерани війни, які втратили інколи і кінцівки, і здоров'я, чекати не можуть. Тому наш Комітет у справах ветеранів та осіб з інвалідністю ухвалив рішення підтримати цей законопроект щодо реєстрації всіх ветеранів, аби найближчим часом вони могли отримувати пільги.

Я дуже прошу голів фракцій запросити своїх членів, щоб ми могли набрати 226 голосів.

Дуже вам вдячний.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Представники фракцій і груп уже виступили, і я прошу записатися для участі в дискусії народних депутатів України. На ці виступи відводиться 9 хвилин.

Шановні колеги, я прошу повертатися до сесійного залу, тому що за 9 хвилин відбудеться голосування щодо законопроекту про створення Єдиного державного реєстру ветеранів війни.

Слово має позафракційний народний депутат Борислав Береза. Будь ласка, пане Бориславе.

БЕРЕЗА Б.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 213, м. Київ, самовисуванець). Пані Ірино, дякую вам за можливість висловитися.

Звичайно, дуже важливо, щоб держава віддавала свої борги тим, кому вона винна. Більше того, ветеранський рух у сучасній Україні – це один з найважливіших напрямів. Як людина, пов'язана з дуже великою їх кількістю, я буду підтримувати цей законопроект.

Але я скажу щодо іншого питання. Хочу повідомити Верховну Раду та українців, що сьогодні було зареєстровано проект постанови від ТСК, що розслідує вбивство Гандзюк і напади на громадських активістів, про те, щоб зараз зачитати проміжний звіт. Після того, як Верховна Рада заслухає звіт, ми хочемо, щоб вона продовжила роботу комісії або висловила свою позицію, що не надає можливості продовжувати роботу.

Саме тому я звертаюся до вас, пані Ірино, як до члена цієї ТСК з тим, щоб за першої можливості зачитати цей звіт перед Верховною Радою, щоб наші колеги змогли дати оцінку нашій роботі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Попри важливість теми, яку ви зараз порушуєте, я хочу звернути увагу промовців на те, що під час обговорення того чи іншого законопроекту потрібно говорити виключно за темою законопроекту. Це перше.

Друге. Звичайно, термін дії ТСК закінчується, і я переконана, що питання щодо звіту ТСК найближчим часом буде включено до порядку денного.

Народний депутат Мусій. Будь ласка.

МУСІЙ О.С. Шановні народні депутати, я від нашої партії «Народний контроль» прошу вас підтримати вказаний законопроект як абсолютно необхідний і своєчасний, враховуючи, що, на превеликий жаль, до сьогодні немає загальної бази, яка мала б давно вже бути в нашій державі, і не потрібно було б приймати відповідні рішення. Але оскільки її немає, ми вимушені прийняти цей законопроект, тому що тим людям, які захищають Україну, які є учасниками московсько-української війни, а особливо які постраждали, необхідно приділяти першочергову увагу, і цей реєстр дасть змогу забезпечувати їх соціальний захист, медичну реабілітацію тощо.

Єдине, на що я звернув би ще увагу представників уряду, які розроблятимуть підзаконні акти, щоб не сталося, як з медичними реєстрами Міністерства охорони здоров'я. На превеликий жаль, до сьогодні дані так званої системи *eHealth*, які мали б бути у вигляді електронних реєстрів, не передано громадською організацією *Transparency International* до бази даних Міністерства охорони здоров'я, і відповідно ці реєстри не отримали захисту центру захисту інформації. Це надзвичайно важлива річ. Не забувайте, що ворог працює і на території України в тому числі, тому необхідно забезпечити, щоб бази даних наших бійців не були вкрадені, щоб туди не могли проникнути вороги і внести своїх ветеранів так званих ЛНР чи ДНР, чи взагалі московських терористів.

Тому потрібно обов'язково врахувати те, що подібні реєстри мають право на існування тільки за умови, якщо центр захисту інформації дасть відповідні дозволи на їх функціонування. Вони повинні бути державними, а не так, що приватні фірми намагаються купити базу даних Міністерства охорони здоров'я.

Тому, безумовно, я щиро вірю, що цей законопроект буде підтриманий і за основу, і в цілому, але, можливо, під час доопрацювання потрібно додати два-три слова як рекомендації виконавчій гілці влади, яка виконуватиме вказаний закон, щоб вони врахували відповідні зауваження, які я висловив, і щоб негативний досвід згаданого міністерства не поширився ще й на наших ветеранів.

Дякую і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутат Михайло Бондар. Будь ласка.

Колеги, я прошу повертатися до сесійного залу.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Виборчий округ № 119, учасник бойових дій. Коли я приїжджаю працювати в округ, до мене надходить багато звернень з приводу того, що статус учасника бойових дій незаслужено присвоєно дуже великій кількості людей. Тому хотілося б, щоб під час розробки цього реєстру

проаналізували всі документи, згідно з якими та чи інша особа отримала посвідчення учасника бойових дій.

Наведу приклад. Я неодноразово писав звернення про те, що є випадки, коли людина, маючи відрядження в зону ООС або АТО, була за 70 кілометрів від передової і в наказі про її відрядження було зазначено про доставку гуманітарного вантажу і моральний вплив на бійців. Побувши три дні за 70 кілометрів від передової, людина поверталася й отримувала, будучи, наприклад, воєнкомом чи прокурором, чи ще кимось, статус учасника бойових дій.

Я дуже прошитиму визначити, щоб під час внесення даних до цього реєстру було чітко проаналізовано, де ця людина була і, якщо потрібно, отримати свідчення бойових побратимів того підрозділу, до якого її було відкомандировано. Думаю, що перелік бойових побратимів набагато зменшиться, тому що мають бути враховані лише ті бійці, які кров'ю і потом захищали нашу Батьківщину, а не ті, які приїжджали, фотографувалися і поверталися додому.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, хочу наголосити, що залишилися два виступи – Мельничук і Левченко. Після того ми переходимо до голосування. Я дуже прошу голів фракцій подивитися, кого немає, і запросити до залу.

Мельничук Сергій Петрович. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П. Позафракційний. Такий закон, дійсно, потрібен і необхідно створювати реєстр при Міністерстві у справах ветеранів. Але треба всі дані Міністерства соціальної політики об'єднати в один реєстр, зробити розподіл учасників бойових дій, тому що були такі люди, які безпосередньо брали участь у бойових діях, а були й ті, які перебували далеко від лінії фронту.

Під час внесення даних до такого реєстру необхідно також провести ревізію тих людей, які на це не заслуговують, тому що є багато фальсифікацій і нечистих на руку працівників відповідних установ, які за кошти видали посвідчення тим, які не мають до війни

жодного стосунку. Є кричущі випадки, наприклад, коли сепаратисту, якого було затримано зі зброєю в руках, видано посвідчення учасника бойових дій. Я звертався щодо таких фактів до міністра оборони.

Є люди, які незаконно отримали статус учасника бойових дій і зараз працюють у Київській міській державній адміністрації, у них на руках є печатки частин, і вони й далі фальсифікують документи, а керівництво Київської міської державної адміністрації нічого не робить, щоб це припинити. Були звернення – ніхто не реагує.

Тепер щодо суті самого законопроекту. У «Прикінцевих положеннях» вказано, що Кабінет Міністрів (це я звертаюся до розробників) протягом місяця має розробити підзаконні акти. Чи вистачить цього часу? Щоб не було так, як з Міністерством охорони здоров'я. Ми прийняли закон, дали певний час, хоча пропонували довший термін, а вони сказали, що їм достатньо, але й досі ми не ухвалили закону про трансплантацію. Можливо, варто зараз зголосу внести поправку і дати їм не місяць, а два чи три місяці, щоб вони могли це зробити?

Я закінчив. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Останній виступ від народних депутатів. Юрій Левченко – 3 хвилини.

Колеги, через 3 хвилини – прийняття рішення. Прошу всіх заходити до залу. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Безперечно, це дуже важливий законопроект, і ми будемо підтримувати його в першому читанні, тому що він потребує певного доопрацювання. Зокрема, я вважаю, що обов'язково треба на рівні закону вказати, що цей реєстр має бути підконтрольний виключно державі без жодних приватних прокладок, без жодних приватних виконавців, підрядників тощо. Цим має опікуватися виключно державна структура.

Але крім питання самого реєстру, напевно, найважливіше питання, а хто має право бути в цьому реєстрі? У контексті обговорення за повною процедурою я звертаюся до залу, бо більшість із вас розказує про ветеранів, і нагадаю, що тисячі осіб, які реально воювали

на сході проти московської навали, які першими, до речі, пішли добровольцями на війну, досі не мають статусу учасника бойових дій. Мова йде про тих, які були в добровольчих батальйонах, а потім не перейшли і ніколи не воювали в Збройних Силах України як в офіційних формуваннях.

Тисячі цих людей не мають жодного визнання від держави. Причому мова йде не лише про соціальні питання – пільги, забезпечення, хоча це теж, безперечно, важливо, а насамперед про гідність. Тобто як можна взагалі говорити про якусь повагу до ветеранів, до наших Збройних Сил, коли тисячі хлопців, які захищали і захищають нашу країну й досі, не мають відповідного офіційного визнання держави? Я не кажу вже про те, що, наприклад, родини таких загиблих не можуть отримати жодної компенсації, якщо вони були в добровольчому батальйоні, а не в Збройних Силах України.

Питання полягає в тому, що відповідний законопроект [№ 7190](#) про визнання добровольців учасниками бойових дій, їх соціальний і правовий статус був розроблений добровольцями, волонтерами, і ми спільно подали його ще 10 жовтня 2017 року. Півтора року він саботується. Після того керівництво комітету і правляча олігархічна коаліція у Верховній Раді намагалися двічі зареєструвати шулерський законопроект: у квітні 2018 року і була ще одна спроба в жовтні 2018 року. У їхньому законопроекті пропонується законсервувати ситуацію, коли добровольці не матимуть жодного визнання.

Ми зареєстрували альтернативний законопроект, укотре порушували це питання. Але попри перереєстрацію, попри те, що у Верховній Раді є ці документи, попри нагальну потребу просто врегулювати проблему гідності й честі, це питання вже півтора року не вноситься навіть на обговорення, не те що на голосування. Не вносяться навіть ті законопроекти, які пропонує ця олігархічна більшість.

То, знаєте, коли ви говорите про реєстр ветеранів, ви, мабуть, подумайте про тих, які повинні бути в цьому реєстрі, і чи мають ці люди сьогодні належне визнання держави Україна, яку вони захищали і захищають. Не забувайте про це, не займайтеся постійно блюзнірством!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, виступи народних депутатів завершено. Зараз буде заключне слово голови комітету Третякова Олександра Юрійовича. Пане Олександр, 2 хвилин вам достатньо?

Прошу всіх підготуватися до голосування.

Увімкніть мікрофон Третякова.

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю. По-перше, я розумію, що олігархічна меншість заздрить олігархічній більшості. Я це кажу про вас, пане Юрію.

По-друге, за півтора року ви хоча б раз прийдіть до Комітету у справах ветеранів та осіб з інвалідністю, а не виступайте виключно з трибуни, як це вам популістично вигідно і начебто для людей.

По-третє, все, що стосується осіб з інвалідністю, добровольців і сімей загиблих, врегульовано законом ще у 2015 році. Будьте ласкаві, читайте матчастину.

По-четверте, цей реєстр дасть можливість визначити, хто воював, хто не воював, а також допомогти добровольцям, які не отримали статусу УБД.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, прошу зайняти робочі місця, підготуватися до прийняття рішення. Це надзвичайно важливий законопроект. Я бачу, що в залі зараз якась розслабленість після напружених питань. Будь ласка, поверніться з лож до залу. Ви просто можете не встигнути проголосувати.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо Єдиного державного реєстру ветеранів війни» ([№ 9508](#)) для прийняття за пропозицією комітету за основу та в цілому. Прошу голосувати і підтримати. Уважно голосуємо. Кожен голос має вагу. Прошу підтримати ветеранів війни, захисників нашої країни. Голосуємо.

«За» – 221.

Я поставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду, але прошу всіх бути на робочих місцях. Я по п'ять раз оголошую, що зараз буде голосування.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту закону № 9508. Прошу проголосувати і підтримати. Ідеться про ветеранів війни, будь ласка, проголосуйте.

«За» – 230.

Отже, колеги, зараз ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту закону № 9508 за пропозицією комітету за основу та в цілому. Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Колеги, наступне питання. Зранку ми включили до порядку денного проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Парламентської Асамблеї НАТО, національних парламентів держав – членів НАТО «Щодо набуття Україною членства в НАТО» ([№ 10007](#)). Зараз переходимо до його розгляду.

Ставиться на голосування перша пропозиція – розглянути його за скороченою процедурою. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 178.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Бурбака Максима Юрійовича. Будь ласка, пане Максиме.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Сьогодні ми прийняли історичні рішення і закріпили в Конституції незмінність курсу на членство в ЄС та НАТО. Але цю роботу варто продовжити. Численні дослідження показують, що більшість українців підтримують вступ до НАТО.

Вважаю, що ми маємо виконати волю українського народу. Тому ми ініціюємо проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до лідерів держав – членів НАТО, Північноатлантичної Ради та Парламентської Асамблеї НАТО, національних парламентів

держав – членів Альянсу про надання Україні Плану дій щодо членства в НАТО». Ми маємо закликати НАТО невідкладно ініціювати офіційну, обопільно зобов'язуючу процедуру вступу.

У 2008 році відповідно до резолюції Бухарестського саміту НАТО Україні сказали, що План дій щодо членства в Альянсі буде, що двері відкриті. Сьогодні ми відкрили ці двері. Тепер, шановні партнери з НАТО, запустіть нас у ці двері і зробіть Україну наступним членом Альянсу.

Давайте предметно обговорювати це питання. Сьогоднішнє скликання парламенту просто зобов'язане зробити цей крок. Одразу наголошую, що треба відкинути умовності довоєнного життя. З 2014 року світ став іншим. Сьогодні і Альянс, і Україна живуть у нових унікальних безпрецедентних обставинах. Україна зараз боронить від російського вторгнення не лише себе, а й Європу. Наша боротьба – це боротьба за весь вільний світ. Україна заслужила на значно більшу підтримку з боку Альянсу. Вступ України вигідний обом сторонам. В Альянсі вже є достатня кількість наших союзників, які готові до обговорення цього рішення. Маємо повне право порушувати питання не просто про членство України в НАТО, а й про вступ за спрощеною і пришвидшеною процедурою.

Звернуся до скептиків, які є в цій залі. Згадайте свій скепсис щодо безвізу, щодо протидії будівництву «Північного потоку-2», щодо позовів до Стокгольмського арбітражу стосовно «Газпрому» та багато іншого. Згадайте і порівняйте із сьогодніням.

Колеги, просто пам'ятайте про нашу правоту. Вірте в сили української нації. Ми йдемо вперед, і в нас усе буде гаразд. Закликаю ухвалити звернення Верховної Ради до НАТО та країн – членів Альянсу. Україна буде в НАТО, я переконаний, і згодом Альянс дякуватиме нам за наполегливість.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді від Комітету у закордонних справах запрошується заступник голови Борис Тарасюк. Будь ласка.

ТАРАСЮК Б.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання

«Батьківщина»). Дякую. Шановний пане Голово, шановні народні депутати! Комітет у закордонних справах розглянув ініціативу щодо схвалення Звернення Верховної Ради України до лідерів держав – членів НАТО, Північноатлантичної Ради та Парламентської Асамблеї НАТО, національних парламентів держав – членів Альянсу про надання Україні Плану дій щодо членства в НАТО.

Комітет у закордонних справах присвятив цьому питанню два засідання, і на обох відбулася дуже предметна фахова розмова щодо цього проекту. Дякуючи авторам законопроекту, я хочу сказати, що разом з комітетом ми розробили текст, який може бути прийнятий Верховною Радою, і саме це Комітет у закордонних справах рекомендує Верховній Раді. Це виважений текст, який відповідає установчим, засадничим документам щодо відносин між Україною і НАТО, який відповідає формулюванням історичної Бухарестської декларації 2008 року щодо членства України в НАТО.

Шановні народні депутати, ми рекомендуємо підтримати запропонований текст зі змінами, які я зачитаю.

В абзаці шостому слова «міжнародних відносин» замінити словами «міжнародного права».

Абзац дев'ятий викласти в такій редакції: «привертаючи увагу до Декларації Саміту НАТО в Бухаресті від 3 квітня 2008 року, в якій стверджується перспектива членства України в НАТО та підкреслюється підтримка заявки щодо Плану дій щодо членства».

Абзац п'ятнадцятий або третій оперативної частини...

ГЕРАЩЕНКО І.В. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

ТАРАСЮК Б.І. ...викласти в такій редакції: «закликає лідерів держав – членів НАТО схвалити (виключити слова «на ювілейному саміті Альянсу в Лондоні в грудні 2019 року») рішення, що розвиватиме положення Бухарестського саміту НАТО, і формально розпочати з нашою державою індивідуальний діалог рекомендацій та практичної підтримки, що становитиме План дій щодо членства України в НАТО».

Дякую за увагу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти.

Від «Блоку Петра Порошенка» – Різаненко Павло.

РІЗАНЕНКО П.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 97, Київська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Передайте, будь ласка, слово Юринець.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон пані Оксани Юринець.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово, шановні народні депутати! Справді, сьогодні історичний момент, і я як голова делегації в НАТО від українського парламенту хочу сказати, що ми доклалися до того, аби творити нову українську історію. Ми маємо усвідомити, що зараз до кінця не можемо зрозуміти всіх важливих історичних моментів, але думаю, з часом історія дасть нам свою оцінку. Важливо, щоб наша рука не здригалася, коли ми будемо приймати доленосні для країни рішення.

Велике значення має те, що в Асамблеї НАТО на сьогодні вже є велика коаліція проукраїнських політиків, які мають великий досвід, як будувати свої країни. Це країни, які колись також рухалися своїм шляхом, закріплюючи у конституціях незворотність курсу на членство в НАТО. Це країни Балтії, Румунія, Чорногорія. Це також наші колеги делегати з інших країн, колишні міністри оборони, які реформували свої армії. Сьогодні особлива увага надавалася нашому голосуванню за військових, які, на жаль, були поранені і проходили реабілітацію саме завдяки трастовим фондам, за які голосують національні парламенти.

Дуже важливо об'єднуватися і приймати такі рішення, бо саме в єдності наша сила і запорука добробуту та перемоги. Ми всі маємо розуміти: хто, як не ми?

Нам сьогодні доводиться робити дуже багато речей паралельно, бо нас завжди чекають і історичні моменти, і щоденні речі. Плач нікому ще не дав свободи, лише той, хто бореться, здобуває світ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Народного фронту» – Тетерук Андрій Анатолійович.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт». Я підготував полум'яну промову про те, чому треба голосувати за цей проект постанови, але враховуючи, що в мого бойового побратима Юрія Берези сьогодні народилася онука, я хочу зробити йому приємне і передаю слово (*Оплески*).

БЕРЕЗА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Насправді ми зробили дуже багато гарних речей не тільки на сьогодні, а й на завтра, на післязавтра. Ми зробили дуже багато гарних речей і для моєї онуки, яка сьогодні народилася (*Оплески*). Я знаю, що моя онука житиме в країні, яка буде членом НАТО. Я знаю, що мої правнуки житимуть у країні, яка буде членом НАТО. Я знаю, що цей шлях без альтернативи.

Ми вже мали історичний шанс у 2000-х роках. Я звертаюся найперше до тих політиків, які профукали цей шанс. Хочу вас попросити, щоб ви сьогодні дали максимум голосів. Пам'ятаєте, як ви не дали шансу країні у 2006, 2007, 2008 роках? Пам'ятаєте, як український парламент бився за це, але ви не дали цього шансу, і десятки тисяч українців почали гинути під час відкритої агресії Росії проти України?

Подумайте, якби ми були вже в НАТО, чи була б війна? Подумайте, якби ми були в НАТО, чи було б заграбастано Крим? Вважаю, що відповідь однозначна – ні!

Я хочу закликати і попросити повернутися всіх до залу, тому що досить важлива велика кількість голосів за цей проект постанови.

Хочу привітати керівництво парламенту і весь парламент: ви молодці! Сьогодні ми ще на один... (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз відбудеться виступ від фракції «Батьківщина». Потім ще буде виступ від «Опозиційного блоку».

Можливо, я спочатку надам слово Долженкову, а потім буде ваш заключний виступ, добре?

Від «Опозиційного блоку» – Долженков. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні громадяни України, шановні колеги! Ми є свідками чергового піар-шоу чинної коаліції, яка внесла зміни до Конституції, які є фактично фейковими, непрактичними, бо не мають прикладного характеру. Вони вкотре доводять, що не можуть вам нічого запропонувати, крім злиденності, крім якихось декларацій, якихось популістських намірів щодо членства в НАТО. Навіть якщо ви все це приймете, бо за внесення змін до Конституції проголосували, за цей проект постанови також проголосуете, то почуйте відповідь членів НАТО: ви там не будете найближчі 25 років. Це перше.

Друге. Щодо наслідків для України через нечленство в НАТО, як стверджує один член коаліції. То я вам хочу сказати, що в 1994 році з Україною був підписаний Будапештський меморандум, за яким Сполучені Штати Америки, Велика Британія були гарантами територіальної цілісності. Що ж відбулося? Хтось вступився за нас? Хтось захистив Україну? Ви є свідками того, що відбулося в 2014 році. НАТО також у США відіграє значну роль, і ви вважаєте, що хтось буде нас захищати?

Що потрібно робити? Потрібно вибудовувати помірковану, конструктивну позицію на основі взаємоповаги до всіх верств населення, яке живе в Україні. Не потрібно говорити, що одні – патріоти, а інші – сепаратисти. Ми всі – сини і доньки України, ми всі – патріоти України. Але патріотизм у нас трактується по-різному. Не потрібно монополізовувати звання патріотів.

Я хочу звернутися до тих, які говорять, що НАТО – це добре. Згадайте Декларацію про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року: Україна повинна бути нейтральною країною. Це проголосували наші батьки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Про це говорили наші батьки-засновники. Більше того, згадайте Акт проголошення незалежності від 1 грудня 1991 року. Вони знову підтримали те, що говорилося в декларації.

Не потрібно людям розказувати про якісь проблеми. Проблем не існує. Ви піаритеся на цих речах і не реалізуєте їх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я лише хочу нагадати, що Україна вже була недовгий період нейтральною державою. У цьому залі більшість Януковича прийняла рішення про цей статус. Власне, у той період Російська Федерація розпочала збройну агресію проти України. Власне, у той період почали вбивати українців у Донецьку, у Луганську, у Криму. Це треба не мати найменшої поваги до всіх загиблих і до всіх переселенців, щоб сьогодні закликати до того ж злочину. Україна має бути членом НАТО. Це єдиний спосіб гарантії безпеки наших громадян, колеги.

Від «Батьківщини» запрошую до слова Тарасюка Бориса Івановича. Будь ласка.

ТАРАСЮК Б.І. Шановні народні депутати, найперше хотів би сказати, що фракція «Батьківщина» однозначно підтримуватиме цей законопроект.

Сьогодні для мене особливий день і, вибачте, але я скажу чому. Тому що в 1997 році я був першим главою Місії України при НАТО. Я брав участь у розробці основоположного документа – Хартії про особливе партнерство між Україною та Організацією Північноатлантичного договору (*Оплески*).

Хочу сказати, що в 2006 році як міністр закордонних справ я провів успішні переговори з керівництвом НАТО, і Північноатлантична Рада як вищий орган НАТО була готова надати Україні План дій щодо членства. А що сталося після того? Янукович поїхав 15 вересня 2006 року до Брюсселя і заявив перед Північноатлантичною Радою, що українці не готові до членства в НАТО. Власне, це підірвало позиції нашої держави на переговорах з НАТО.

У 2008 році Юлія Тимошенко як Прем'єр-міністр разом з Президентом і Головою Верховної Ради підписала листа до керівництва

НАТО з проханням надати Україні План дій щодо членства. У Бухаресті на саміті було заявлено, що Україна стане членом НАТО разом з Грузією, але не було запрошено до Плану дій щодо членства ані Україну, ані Грузію.

Хочу сказати, що в 2014 році відразу після російської агресії я особисто вніс законопроект про відновлення в нашому законодавстві стратегічного курсу на членство в НАТО. А в 2014 році в нинішньому скликанні Верховної Ради Юлія Тимошенко також внесла такий законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ТАРАСЮК Б.І. Наша фракція однозначно висловлюється за підтримку цього звернення, яке є професійним, збалансованим. Ми вдячні авторам цього законопроекту і Комітету у закордонних справах.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, зараз буде заключний виступ від «Самопоміч», і через 3 хвилини ми переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх голів фракцій запросити депутатів до залу. Прошу секретаріат Верховної Ради України повідомити, що через 3 хвилини ми переходимо до прийняття рішення.

Надаю слово для виступу від фракції «Самопоміч» Олені Сотник, 3 хвилини. Будь ласка.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч». Беззастережно фракція «Самопоміч» підтримує стратегічну направленість і до НАТО, і до Європейського Союзу. Ми вважаємо ключовим завданням для України – побудувати сильну оборонну систему.

Але від кількості наших звернень, від кількості красивих слів у цих зверненнях не зміниться ситуація безпосередньо зі стандартами нашої армії, не зміниться ситуація з корумпованим оборонним бюджетом, не зміниться ситуація з неефективним військово-промисловим комплексом.

Якщо ми реально хочемо вступити до НАТО, то завдання цього парламенту – не писати звернення, а приймати відповідні закони. До речі, «Самопоміч», пропонувала законопроект про прозорий оборонний бюджет, який уже два роки лежить на полицях, ніхто не збирається його розглядати.

Приймати закони і здійснювати конкретні імплементаційні дії, змінювати армію, змінювати стандарти формування, змінювати стандарти озброєння, робити реальні дії, відходити від корупційних практик, показувати стандарти НАТО тут, в Україні, навіть якщо на сьогодні ще немає плану, означає, що коли є відповідність цим стандартам, вам не треба просити. Якщо ми будемо мати сильну армію, якщо будемо мати повну відповідність стандартам НАТО, нам не треба буде звертатися, вони самі нас покличуть як сильного партнера. Це має бути стратегічним завданням – стати сильним партнером і беззастережно набувати ознак і характеристик сильної держави, щоб не просити і не вносити звернення, а щоб до нас зверталися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, переходимо до прийняття рішення. Я ще раз переконливо прошу всіх зайняти робочі місця, повернутися до залу і підготуватися до голосування. Це важливе, принципове голосування, і я впевнений, що всі, які проголошують євроатлантичний намір, мають бути на своїх робочих місцях під час цього голосування і після. Колеги, зупиніть політичні дискусії, поверніться на місця. Готові? Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до лідерів держав – членів НАТО, Північноатлантичної Ради та Парламентської Асамблеї НАТО, національних парламентів держав – членів Альянсу про надання Україні Плану дій щодо членства в НАТО» (№ 10007) для прийняття за пропозицією комітету за основу та в цілому. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо, колеги, за безпеку України, за безпеку наших громадян, за НАТО.

«За» – 243.

Постанову прийнято.

Я прошу всіх залишатися на робочих місцях.

Увага, колеги! Перед тим як визначити, яким буде наступний проект закону, я хочу на звернення двох фракцій ще раз поставити на голосування пропозицію лише про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення окремих положень у зв'язку із здійсненням спеціального досудового розслідування» ([№ 9353](#)).

Зранку щодо цього законопроекту доповідав Генеральний прокурор Луценко. Ідеться лише про включення до порядку денного сесії, це 1 хвилина. Я прошу всіх максимально змобілізуватися.

Прошу підтримати пропозицію включити до порядку денного сесії проект закону № 9353. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 161.

Наступне питання. Хочу нагадати, що на вечірньому засіданні я наголосив щодо проекту закону [№ 9331](#) про заміну назви суду в Криму. Ряд фракцій звернулися до мене, щоб ми перенесли його розгляд. Леонід Ємець і Олексій Гончаренко говорили з усіма фракціями. Всі знають і мають свою позицію.

Ставлю на голосування пропозицію перенести розгляд законопроекту № 9331 на зараз. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 187.

Можливо, не всі зорієнтувалися. Це технічний законопроект. Я вам пояснюю: він називається «Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» щодо визначення територіальної підсудності судових справ, підсудних розташованим на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя судам, та підслідності кримінальних правопорушень, вчинених на тимчасово окупованій території».

Я надам 1 хвилину Гончаренкові для пояснення, хоча ніби консультації було проведено, але краще пояснити з трибуни. Це технічний законопроект, але невідкладний.

Гончаренко, 1 хвилина. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики

та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Це надзвичайно важливий законопроект і дуже короткий. Він складається фактично з кількох речень, але сьогодні ми не можемо судити кримських зрадників, наприклад, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, за те, що вони голосували за вступ до Російської Федерації, бо змінили назви судів. Це дуже проста технічна річ, але через це ми не можемо чинити правосуддя в таких надзвичайно важливих справах.

Колеги, я прошу всіх підтримати. Це технічний дуже короткий законопроект, але надзвичайно важливий. Всі члени міжфракційного об'єднання «Крим» підписали його, і ми просимо вас підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, всі зорієнтувалися?

Отже, ставлю ще раз на голосування пропозицію перенести розгляд проекту закону № 9331, який стоїть далі в порядку денному, на зараз. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 200.

Не вистачило 26 голосів.

Ще раз поставити? Добре, я поставлю останній раз.

Але давайте я зачитаю для всіх по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 78, «Народний фронт» – 60, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 17, Радикальної партії – 15, «Батьківщина» – 4, «Воля народу» – 3, «Партія «Відродження» – 1, позафракційні – 22.

Просто треба змобілізуватися, колеги.

Я поставлю останній, третій раз. Прошу всіх зайти до залу і зайняти робочі місця. Готові?

Ставлю на голосування пропозицію перенести розгляд проекту закону № 9331 на зараз. Прошу проголосувати і підтримати. Це технічний законопроект, необхідний для контрольованості і для того, щоб підтримати кримських татар і всіх українських громадян Криму. Голосуємо.

«За» – 202.

Це величезний розрив.

Наступне питання. Зранку ми включили до порядку денного сесії законопроекти [№ 9406](#) і [№ 9406-1](#) про внесення змін до деяких законів України щодо безперебійного постачання електричної енергії суб'єктам господарювання. Ми можемо зараз перейти до їх розгляду. Але до мене звернулися члени комітету з проханням спочатку поставити їх на рейтингове голосування, щоб у разі якщо немає голосів, не розпочинати розгляду. Я це говорю, щоб усі орієнтувалися і не дивувалися.

Отже, зараз я ставлю на рейтингове голосування законопроекти № 9406 і № 9406-1. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 185.

Останнє голосування. Увага! Наступним за порядком денним на сьогодні був блок питань щодо інформатизації. Нагадаю всім вам, колеги чи з опозиції, чи з коаліції: це питання щодо розвитку ІТ-технологій, що дасть нам змогу вийти на нові обрії залучення інвестицій. Це невеликі законопроекти, але вкрай важливі. Комітет давно їх підготував і місяцями чекав на їх розгляд.

Щоб не ставити ці питання під ризик, я поставлю на рейтингове голосування, але прошу всіх підтримати. Це проект Закону «Про електронні комунікації» ([№ 3549-1](#)) і проект [№ 3549-3](#). Я говорив, що ми були в Кореї, де завдяки електронним комунікаціям і ІТ-технологіям змогли зробити економічний прорив. Колеги, я прошу підтримати під час рейтингового голосування.

Ставлю на рейтингове голосування пропозицію розглянути проект Закону «Про електронні комунікації» (№ 3549-1) і проект № 3549-3. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 178.

На жаль, не підтримали.

Заключне питання, яке ми зранку включили до порядку денного сесії, це проект Закону «Про внесення змін до Житлового кодексу Української РСР та інших законодавчих актів України щодо забезпечення прав власників (користувачів) приміщень жилого будинку» ([№ 10006](#)) і проект № 10006-1. Це питання мало велику підтримку.

Прошу підтримати його розгляд за скороченою процедурою. Голосуємо.

«За» – 72.

Дуже великий розрив, тому будемо розглядати за повною процедурою.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Житлового кодексу Української РСР та інших законодавчих актів України щодо забезпечення прав власників (користувачів) приміщень жилого будинку».

У нас є два співдоповідачі, і я запрошую до доповіді першого співдоповідача Герасимова Артура Володимировича. Будь ласка, пане Артуре.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу, шановні колеги, шановні журналісти, шановні оператори, шановні українці! Насамперед я хотів би ще раз подякувати всім присутнім сьогодні українським парламентаріям, які підтримали декілька надважливих для країни рішень. Найперше – це рішення про підтримку пропозицій Президента України Петра Порошенка стосовно внесення змін до Конституції України щодо закріплення в Конституції нашого курсу на вступ до НАТО та Європейського Союзу.

Що стосується законопроекту про права мешканців багатоквартирних жилих будинків, який ми зараз розглядаємо. Як ви пам'ятаєте, у січні ми розглядали цей законопроект за повною процедурою. Його суть полягає в такому. Якщо будується будинок житлового фонду, що призначається для мешканців, які купують квартири і збираються жити там сім'ями, а не організовувати офіси, то вся інфраструктура і структура цього будинку планується згідно з українськими державними будівельними нормами. Я маю на увазі кількість виходів, ширину і кількість сходів, кількість ліфтів і кількість відкритих балконів на кожному з поверхів.

На жаль, коли в житловому фонді починають розміщуватися офісні приміщення чи хостели, виникає дуже серйозна проблема з точки зору безпеки перебування людей у цьому будинку. Тому що

кількість працівників середнього офісу як мінімум у п'ять разів перевищує кількість мешканців, які мають проживати в такій квартирі.

Це середні дані, їх дуже легко перевірити, якщо ви поговорите з людьми, які живуть у таких будинках у столиці України, в обласних центрах. На жаль, коли є перевищення кількості присутніх у такому будинку, то, звичайно, виникає купа проблем, які стосуються комфортності, великого навантаження на інфраструктуру будинку. Але основна проблема, яка виникає, – це забезпечення безпеки громадян, які перебувають у цьому будинку.

Поясню дуже просто. Під час пожежі не менш небезпечним, ніж вогонь, є дим і задимлення території. Якщо в будинку два, три, чотири поверхи, то, звичайно, можна затримати дихання і збігти сходами вниз. Але якщо в будинку двадцять, двадцять п'ять, тридцять, інколи навіть сорок поверхів, а ви знаєте, що на сьогодні такі будинки будуються по всій Україні, то, на жаль, не допоможе ані затримка дихання, ані щось інше, щоб врятуватися під час пожежі, коли відбувається повне задимлення будинку. Тому, на жаль, ситуація, яка існує на сьогодні, найперше призводить до того, що може статися загибель людей.

Усі ми пам'ятаємо випадок у Запоріжжі, де згорів хостел і загинули, якщо не помиляюся, майже 20 людей. Всі ми пам'ятаємо ситуації в Києві, в інших обласних центрах, коли горіли багатоквартирні будинки, і люди дивом рятувалися, інколи вистрибували з вікон, коли дозволяла поверховість.

У цьому законопроекті захищені права громадян і насамперед право на життя. Тому що не потрібно забувати, що базова цінність – захист життя будь-якого громадянина в будь-якій країні в ситуації, коли виникає пожежа.

Крім того, я хотів би сказати, що цей законопроект досить широко обговорювався в експертних колах, з громадськістю, з усіма фракціями і групами, які присутні в цьому залі і які брали участь під час його опрацювання. Тож ми не лише захищаємо право громадян на життя, а й, давайте будемо чесними, рятуємо від потенційної смерті. Тому що це не забавки, і борони Боже, щоб виникла така ситуація.

Але ми також не дозволяємо будь-яким чином утискати український бізнес. Це була одна з тем під час обговорення на засіданнях

робочих груп цього законопроекту і під час зустрічей народних депутатів.

У цьому законопроекті навіть у будинках, які мають 20, 30, 40 поверхів, ми не торкаємося цоколю, першого, другого та останнього поверхів. Це перше.

Друге. Ми не торкаємося питання реєстрації юридичних осіб, тобто можна реєструвати, як і раніше було, скільки завгодно.

Третє. Ми не торкаємося ФОПів. Чому це важливо? Тому що наше завдання не тільки захистити права людей, а й водночас жодним чином не утискати прав підприємців, особливо малого і середнього бізнесу.

На даний момент законопроект вивірений, узгоджений з усіма фракціями і групами. Він стосується лише будинків на 17 поверхів і вище. За моєю інформацією, його підтримують представники всіх фракцій і груп, що було чітко доведено під час обговорення законопроекту в січні за повною процедурою.

Головне, що прийняття цього законопроекту, дійсно, розв'яже проблему, яка існує на сьогодні. До мене звертаються сотні громадян з усіх міст України з тим, що ця проблема має бути розв'язана. Крім того, я хотів би сказати, що в нас був альтернативний законопроект, і в січні комітетом було ухвалено рішення частину альтернативного законопроекту включити до основного. На даний момент законопроект № 10006 включає певні норми альтернативного законопроекту. Таким чином, це питання вирішено.

Я знаю, що в альтернативному законопроекті є ще декілька норм, які ми також для стенограми включимо до основного проекту. Прохання сьогодні обговорити це досить швидко, конкретно і прийняти зважене рішення щодо розв'язання цієї надважливої проблеми.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Залишайтеся, будь ласка, на трибуні.

Колеги, я прошу записатися на запитання до доповідача, а потім ми запросимо на трибуну автора альтернативного законопроекту.

Валерію Писаренко, у вас є шанс поставити запитання до pana Герасимова. Будь ласка.

ПИСАРЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, самовисуванець). Дякую. Шановний колего! Хотів найперше висловити вам велику вдячність за ініціативу. Ми з вами обговорювали проблеми, які стосуються цієї ідеї, і мені хочеться почути вашу думку, наскільки потрібно розширювати цю ідею, чи можемо ми піти далі? Тому що проблема неординарна для України, і до мене постійно звертаються харків'яни з тим, щоб їм допомагали врегульовувати конфлікти, які з'являються під час розв'язання цієї проблеми. Зараз усі дуже обережно до цього звикають, торкаються тільки однієї частини. Але хочеться почути, чи можемо ми рухатися далі у розв'язанні цієї проблеми?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, ваша відповідь.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні народні депутати, шановний пане Валерію, справді, я хотів би сказати, що ми починаємо лише з невеликої частини проблем використання житлового фонду в Україні. На сьогодні ті проблеми, з якими кожного дня стикаються мешканці Києва, Харкова, Львова, Одеси, інших великих міст України, надсерйозні. Але основне, з чого ми починаємо, це пожежна безпека, і саме в цьому полягає суть даного законопроекту. Тому що, вибачте, коли починається пожежа, коли є задимлення жилого будинку, головне завдання – врятувати життя людини.

Звичайно, на засіданнях робочої групи разом з народними депутатами ми обговорили багато й інших проблем. Хочу вам сказати, що це лише перший крок, і далі ми будемо поступово розв'язувати й інші проблеми, які існують у цій сфері.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання. Народний депутат Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Хочу сказати, що, дійсно, на сьогодні в країні склалася неконтрольована ситуація щодо багатоквартирного житлового фонду, і намагання законодавчо врегулювати цю проблему, це добре. Але водночас ми бачимо ряд законопроектів. Поясніть, чим ваш відрізняється від інших? Це перше запитання.

Друге запитання. Наскільки я зрозумів, у вашому законопроекті ви пропонуєте дати можливість розміщувати хостели в законний спосіб у будинках до 17 поверхів, а в тих, у яких більше 17 поверхів, ви забороняєте. Чим обумовлена така норма? Чому саме 17 поверхів?

Хоча щодо різних пожежних випадків, ще якихось антисанітарних речей я погоджуюся. Але чому ви визначили норму, скажімо, саме...

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую за запитання. Ви маєте рацію, ключовою відмінністю цього законопроекту від інших є фокус на пожежній безпеці і взагалі на безпеці громадян, які проживають у житловому фонді. Коли визначалася висотність будинків, то спочатку ми працювали від метражу, скільки метрів висоти цього будинку, і після того просто дійшли до термінології – вище 16 поверхів. Головне, наскільки оснащені наші пожежні частини обладнанням для того, щоб евакуювати людей з таких будинків, наскільки, згідно з ДБН і взагалі згідно з правилами будівництва, які діють на сьогодні, ці питання вирішені.

Зрозуміло, що це треба врегулювати для всіх будинків. Але найнебезпечніша ситуація з висотними будинками, і з цього ми починаємо. Як я сказав, це перший крок, і після цього ми розгорнемо ще більшу дискусію серед громадськості, щоб далі робити інші кроки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Можете повертатися на ваше робоче місце.

Запрошую для доповіді автора альтернативного законопроекту [№ 10006-1](#) Юрія Левченка. Будь ласка, пане Левченко, вам відводиться 10 хвилин для доповіді.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Я хотів би насамперед виступити як мажоритарний депутат по виборчому округу № 223 Шевченківського району міста Києва. За 4,5 року своєї каденції я отримав і продовжую отримувати масу звернень від своїх виборців, над якими просто знущаються. По суті, через де-факто незаконні хостели, які розміщені в їхніх багатоквартирних будинках, якість життя цих людей просто жахлива, вони постійно потерпають від антисоціальної поведінки, від пияцтва мешканців цих хостелів, від тотальної антисанітарії. По суті, захоплюються приміщення загального користування в їхніх будинках, люди не можуть нормально пересуватися сходовими клітинами, користуватися ліфтами, і все через те, що в нашому чинному законодавстві немає жодного (я наголошую на цій проблемі) реального регулювання хостелів як таких. У нас взагалі немає жодного визначення в чинному законодавстві, що таке хостел.

Що ж відбувається сьогодні? Купується пара квартир, наприклад, у старій радянській дев'ятиповерхівці, з них робиться підпільний хостел, десь на п'ятому чи шостому поверсі між жилими квартирами, де люди реально намагаються спокійно жити, і там починається тотальний бардак, хаос. Мешканці відповідних квартир намагаються якось це питання вирішити, викликають поліцію, яка не може заборонити таку діяльність, тому що формально тут нічого не заборонено. Поліція реагує на пияцтво, на порушення норм звуку, на ще щось, але це одноразові виклики. Поліція не має законної можливості закрити такі хостели, це з одного боку. А з іншого боку, я як депутат писав звернення до Державної фіскальної служби з приводу того, що вони не платять податків, а ДФС відповідає: ми теж нічого не можемо зробити, тому що такого суб'єкта господарювання, як хостел, немає, вони нічого не порушують, немає розуміння, як їх треба оподатковувати. Відповідно над десятками, навіть сотнями тисяч мешканців багатоквартирних будинків у великих містах України просто знущаються ці антисоціальні приватні ділки, які роблять усе можливе, щоб отримати надприбуток, не думаючи про людей.

Ви знаєте, у сьогоднішніх умовах в Україні, коли стільки всього жахливого навколо, коли є тотальний соціально-економічний спад, коли, за даними ООН, 60 відсотків громадян України або на межі бідності, або за межею бідності, людина хоче ввечері прийти додому,

трохи відпочити після важкої праці у своєму куточку, щоб її ніхто не чіпав, щоб просто хоча б абстрагуватися від усього жаху, який відбувається за межами стін її квартири. Що ж вона отримує? Що отримують, зокрема, старші люди, малі діти, молоді батьки? Вони отримують абсолютний жах у власних помешканнях, де не можуть нормально відпочити, нормально жити.

До речі, треба наголосити на проблемах людей похилого віку, які особливо від цього потерпають, тому що багатьом з них значно складніше викликати поліцію і спілкуватися з нею. Вони взагалі не можуть зупинити цю вакханалію.

Тому для мене очевидно, що є величезна проблема, яку треба розв'язувати. Це саме той випадок, коли її не можна розв'язати згідно з чинним законодавством. Після нашого кількаразового обговорення цього питання багато людей писали мені у *Facebook* і запитували: «Навіщо ви зайві закони вигадуете? Насправді, це все можна вирішити згідно з чинним законодавством». Так ось проблема полягає в тому, що в цьому випадку чинного законодавства недостатньо, воно не дозволяє розв'язати цієї проблеми.

Крім питання хостелів, безперечно, є ще питання офісів, коли так само багатоквартирні жилі будинки перетворюються де-факто на офісні центри, повністю руйнуючи якість життя місцевих мешканців, які стають заручниками у власних будинках, у власних квартирах. Вони не можуть вийти на сходову клітину, бо там стоїть п'ять офісних працівників і курять. Повністю перевантажена інфраструктура будинку. З цим теж треба щось робити.

Звісно, якщо мова йде про офісні приміщення, то треба знайти баланс між самозайнятим населенням, між ФОПами, між людьми, які працюють самі на себе без залучення якоїсь найманої сили, і потребою регламентування використання житлового фонду.

Отже, ця проблема наросла в суспільстві. Її треба обговорювати, треба цим питанням займатися. Ми вже кілька разів намагаємося в цьому сесійному залі прийняти хоча б у першому читанні законопроекти, які дали б змогу рухатися у відповідному напрямі. На превеликий жаль, до сьогодні неодноразово ігнорувалися потреби сотень тисяч українців і ці законопроекти не приймалися навіть у першому читанні.

Я звертаюся до народних депутатів, якщо у вас є якісь зауваження – будь ласка, доопрацюймо до другого читання, адже впродовж чотирьох років для розв’язання цієї проблеми не робиться навіть перший крок, і через це сотні тисяч людей потерпають, живуть у жахливих умовах. Треба цей процес розпочати.

Якщо говорити про конкретні пропозиції мого законопроекту, то хочу сказати, що він схожий на перший, але, на мою думку, суттєво покращує його у плані юридичної техніки та конкретних механізмів.

А якщо окреслити загальною питання, як ми пропонуємо врегулювати цю проблему, то з огляду на те, що ми розглядаємо законопроект за повною процедурою, я можу процитувати його норми.

Ми пропонуємо такі зміни до відповідного законодавства щодо права власності на житло.

Статтю 383 «Права власника житлового будинку, квартири» Цивільного кодексу доповнити частиною другою такого змісту: «Використання не за призначенням квартир у багатоквартирних житлових будинках, у тому числі як офісів (адміністративних приміщень), готелів та інших закладів тимчасового проживання, забороняється, за винятком розміщення хостелів та офісів (адміністративних приміщень), відповідно до положень частини другої цієї статті та Закону України «Про туризм».

Тобто ми чітко регламентуємо, в яких випадках дозволяється використовувати приміщення під хостели та офіси.

Продовжую цитувати: «Розміщення офісів (адміністративних приміщень) у багатоквартирних житлових будинках поверховістю до 16 поверхів, окрім випадків, передбачених абзацом третім цієї статті, допускається за умови дотримання вимог державних будівельних норм, санітарно-технічних вимог і правил експлуатації будинку та отримання згоди співвласників цього будинку в порядку, передбаченому Законом України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку».

Тобто якщо співвласники будинку не дали дозволу на розміщення офісу, а також, до речі, хостела (ми окремо виписуємо визначення хостела в Законі «Про туризм»), то він не може бути розміщений. Це щодо великих офісів.

Тепер якщо мова йде про маленькі офіси, про індивідуальну зайнятість: «Власники квартир та особи, місце проживання яких

zareєстровано в даній квартирі, можуть використовувати відповідну квартиру в багатоквартирному житловому будинку для здійснення господарської діяльності (без використання найманої праці) за умови дотримання при цьому вимог державних будівельних норм, санітарно-технічних вимог і правил експлуатації будинку та якщо така діяльність не порушує прав та інтересів інших власників (користувачів) приміщень у відповідному житловому будинку та не суперечить встановленим правилам користування житловими будинками і жилими приміщеннями».

Ми також дуже детально випикуємо визначення, що таке «хостел», які хостели взагалі можна вважати хостелами, і таким чином регулюємо це питання. Тобто мова йде про те, що для розміщення хостелу має бути дозвіл більшості мешканців будинку. Це найважливіше.

Хостел повинен мати реальний окремий вхід від загального входу до будинку, а не так, як зараз використовується загальний для всіх під'їзд. Мають бути вимоги до метражу, до санітарії тощо.

Якщо говорити про різницю між моїм законопроектом і першим законопроектом, то є кілька основних моментів.

У першому законопроекті є суттєва помилка в законодавчій техніці щодо конкретної відповідальності. Коли випикували зміну до КУпАП щодо адміністративного правопорушення, не передбачили, хто має складати протокол про адміністративне правопорушення. Відповідно не можна буде щоб хтось отримав санкцію за це адміністративне правопорушення. Тому в моєму законопроекті я пропоную норму про те, що поліція має складати відповідний протокол, яка наповнює цей законопроект реальним змістом.

Так само в першому варіанті є суттєва колізія, яка, чесно кажучи, так випикуана, що виходить повний бардак, незрозуміло, де офіси дозволені, а де не дозволені, у 16-поверхових будинках, для кого дозволені – для маленьких чи для великих офісів. Тобто там абсолютно непрацюючий механізм. Ми його розписали доволі детально.

Окремо звертаю увагу, що ми вважаємо, що великі офіси, а не окрема квартира на одну самозайняту особу, можуть дозволятися виключно лише з дозволу мешканців будинку.

Додайте, будь ласка, 1 хвилину.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 1 хвилину, щоб завершити.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. У першому законопроекті, який доповідав пан Герасимов, мова йде про те, що заборона на офіси починається тільки в будинках на 16 поверхів і вище. На мою думку, це абсурд. А хіба люди, які живуть у дев'ятиповерхових будинках, від цього не потерпають? Теж потерпають. Тому має бути відповідний механізм, коли в будинках нижче 16 поверхів теж можна заборонити розміщувати офіси, але має йти мова лише, по-перше, про великий офіс, а по-друге, коли рішення про розміщення офісу приймає більшість мешканців будинку. Такий механізм ми також виписуємо.

Підсумовуючи, я закликаю депутатів проголосувати. Але, товариство, я бачу, що зараз немає голосів у залі. Тому закликаю всіх використати розгляд за повною процедурою для того, щоб ми максимально це питання обговорили, не завалили, а наступного пленарного вівторка проголосували. Тому що якщо ми сьогодні поставимо на голосування, то законопроект буде вкотре провалено.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Будь ласка, залишайтеся на трибуні.

Прошу записатися на запитання до Юрія Левченка.

Будь ласка, Іване Спориш, ваше запитання.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). «Блок Петра Порошенка», виборчий округ № 15, Вінниччина. Ми прослухали доповіді і щодо першого законопроекту, і щодо другого. У них, дійсно, є багато спільного і небагато спірних моментів. Ми почули, що мають бути інфраструктура, ліфти, балкони тощо. Але разом з тим ми повинні прийняти законодавчі акти щодо забезпечення прав власників приміщень жилого будинку.

У мене таке запитання. Що робити, якщо, наприклад, лише одна частина сусідів дала дозвіл, а інша частина – ні? Щодо цього буде дуже великий спір, і як ви пропонуєте це врегулювати?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, ваша відповідь.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую за запитання. Насправді в контексті дозволу мешканців ми чітко посилаємося на процедуру, яка виписана в чинному Законі «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку». Процедура така сама, як, наприклад, під час створення ОСББ або обрання управителя, є право більшості, як і під час прийняття будь-якого іншого рішення. Якщо більшість прийняла відповідне рішення, яке належним чином завірене законно за протоколом, то таке рішення враховується. Тобто це не просто зі стелі береється, а мова йде про вже закріплену в чинному Законі «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» процедуру, яка передбачає таку можливість управління спільним майном. Тож тут немає ніяких нововведень, і це, на мою думку, єдиний механізм, як це можна зробити.

Разом з тим я наголошую, що, крім дозволу більшості мешканців, залишається ще низка інших вимог, які не залежать від дозволу мешканців. Якщо мова йде про державні будівельні норми, про санітарні норми тощо...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Вони не залежать від дозволу мешканців. Але не може бути так, що, наприклад, якийсь недобросовісний підприємець підкупив половину мешканців і вирішив робити якусь тотальну вакханалію. Ми поєднуємо два підходи: з одного боку, регуляторний, а з іншого – дозволи мешканців.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступне запитання. Народний депутат Сергій Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. «Батьківщина». Пане Юрію, я підтримую вашу законодавчу ініціативу. Більше того, те, що виписано у вашому проекті закону про те, що саме люди мають більшістю давати дозвіл на розміщення офісу або хостелу у своєму багатоквартирному будинку, – це дуже правильна норма. Водночас я розумію, чому стоїть

акцент на забороні розміщувати в тих будинках, які мають 17 і вище поверхів. Напевно, потрібно сказати людям правду, що немає належної спеціальної техніки в тих випадках, коли, не дай Боже, може виникнути пожежа.

Але дайте мені відповідь ще на таке запитання. Ви пропонуєте, що саме працівники Національної поліції мають складати протоколи про адміністративні правопорушення. У Національній поліції безліч посадових осіб, а у вашому законопроекті конкретно не вписано, яка саме посадова особа Національної поліції матиме право складати протокол про адміністративне правопорушення.

Дякую.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Найперше звертаю увагу, якщо мова йде про 16 поверхів і вище (те, що ви спочатку запитали), то в моєму законопроекті пропонується в будинках на 16 поверхів і вище взагалі заборонити розміщувати офіси. А щодо будинків нижче 16 поверхів передбачається норма про дозвіл мешканців. Це суттєва різниця між моїм законопроектом і пана Герасимова, тому що норма щодо будинків нижче 16 поверхів стосується виключно хостелів, а офісів не стосується, і тут, мені здається, є проблема.

Якщо говорити про протоколи, то ми вписали доповнення до статті 255 розділу III «Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення» Кодексу України про адміністративні правопорушення, ми додаємо нову статтю про те, що цим займається Національна поліція. Тобто ми там...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. У кодексі це все вже вписано. Тобто це не нововведення, не вигадка якоїсь нової статті. До чинної статті, у якій уже є перелік статей щодо того, як працівник Національної поліції має складати відповідний протокол, ми додаємо статтю про нове адміністративне правопорушення.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам, пане Юрію.

На всі запитання ви вже дали відповіді в межах 3 хвилин, які передбачені Регламентом.

Шановні колеги, у нас ще залишається буквально 15 хвилин на дискусію. Я прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп щодо цих двох законопроектів. Голосування, звичайно, відбудеться на наступному пленарному тижні. Ми сьогодні, думаю, проведемо частину обговорення, а потім продовжимо обговорення.

Валерій Писаренко. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

ПИСАРЕНКО В.В. Шановні колеги, найперше хочу подякувати обом авторам за те, що вони взялися за цю проблему. Нами також зареєстровано законопроект [№ 6465](#), яким пропонується врегулювати приблизно ту саму проблему, але вона більша ніж те, про що ми зараз говоримо.

Якщо ми опікуємося пожежною безпекою і тим, чи можуть бути офіси та гостели в житловому фонді, то повинні говорити в принципі про інше, а саме про те, чи готові ми сьогодні розширювати права мешканців жилих будинків і надавати їм можливість вирішувати, що буде всередині жилих будинків і що можна обмежувати, а що ні. Тому що право приватної власності ще ніхто не забороняв. При цьому треба розуміти, що право приватної власності також дещо обмежене інтересами інших власників. Тому, надаючи можливість компромісу, ми повинні визначити нові права і можливості для співвласників і мешканців багатоквартирних будинків.

На мою думку, мова має йти не тільки про багатоповерхові будинки. А чим погані люди, які проживають у п'ятиповерхових чи дев'ятиповерхових будинках, де також є такі самі проблеми? До мене на прийоми неодноразово приходили мешканці міста Харкова з питаннями щодо жилих будинків, на перших поверхах яких або у підвалах розміщені, наприклад, заклади харчування, дискотеки чи кальянні, через що в загальну систему вентиляції йдуть різні викиди, і люди не можуть нормально проживати. Тобто такі проблеми непоодинокі. Я переконаний, що вони є не лише в Харкові, а й усіх містах.

Але чи правильно ми робимо, встановлюючи заборони? Адже на сьогодні багато чого заборонено, але при цьому заклади відкриваються, ніхто ні в кого не запитує дозволів, а діють як власники жилих квартир і будинків, тому що не до кожної квартири ви зможете потрапити, щоб перевірити, що там відбувається.

На мій погляд, краще було б піти за логікою, яку ми пропонували, щоб надати більше прав мешканцям жилих будинків, надати їм можливість самим вирішувати, що в їхньому домі дозволено, а що ні. Це було б логічно з точки зору вирішення та існування надалі тих речей, про які сьогодні говорили співавтори.

У цілому потрібно підтримати в першому читанні, але треба суттєво доопрацювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, я маю вибачитися за те, що ми допустили помилку щодо Регламенту, зокрема я як головуюча не надала слова для співдоповіді заступнику голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства Андрію Шиньковичу. Я пропоную зараз пройти все-таки дискусію за участю депутатських фракцій і груп, а наступний пленарний вівторок ми розпочнемо зі співдоповіді пана Шиньковича і виступів депутатів, які запишуться на дискусію. Я ще раз перепрошую, це моя технічна помилка.

Зараз пан Шинькович має слово не як представник комітету, а як доповідач від фракції «Блок Петра Порошенка». Будь ласка.

ШИНЬКОВИЧ А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 189, Хмельницька область, самовисуванець). Щиро вам дякую, пані перший віце-спікере. Шановні колеги народні депутати! Чи існує проблема використання житлових приміщень під бізнес? Звичайно, існує. Я думаю, кожен з вас у своєму окрузі, незалежно від того, чи то велике місто, чи невеликий районний центр, стикається з такою проблемою.

Але коли мова йде про цехи з розлиття лаків для нігтів на восьмому поверсі, про сусідню квартиру, в якій проживають понад 20 мешканців, які постійно змінюються і для яких санітарні норми не є чимось важливим, то, справді, необхідно знайти здоровий баланс між правами власника квартири, який зробив у ній цех для розлиття лаку для нігтів, і правами співмешканців багатоквартирного будинку.

Ми ведемо мову саме про це. Ми обов'язково зважаємо на спів-власність власників квартир багатопверхового будинку. Мова йде про спільні території, які використовуються, про спільну земельну ділянку під будинком.

Отже, наша мудрість полягала б саме в тому, щоб це регламентувати, передбачивши всі нюанси. Ми говоримо про те, що власну квартиру, і це передбачено в обох законопроектах, можна використовувати для бізнесу, якщо ти ведеш його особисто. Але якщо ти наймаєш робочу силу, а ви знаєте, що можна наймати одну людину, а можна наймати, наприклад, 100 працівників, якщо ти проводиш прийом і до тебе щодня приходять 100-200 чоловік і твій офіс вище другого поверху, де немає окремого входу, то, звичайно, усе це призводить до певного навантаження на інфраструктуру будинку. Наш шановний колега Левченко передбачив це у позиціях про ДБН, де мова йде про пожежну безпеку, про навантаження на ліфти, на сходи, на багато інших місць спільного користування мешканців будинку.

Тому в цих законопроектах мають бути такі пріоритети.

Перше. Мешканці повинні мати право голосу, і я сказав би, не дорадчого, а вирішального.

Друге. Чітка регламентація, що таке хостел, якої, на жаль, в Україні до цього моменту не існувало, і ми вже два законопроекти провалили, даруйте, шановні колеги, це третя спроба. У законопроекті № 10006 передбачено визначення шановного пана Левченка, що таке хостел. Це, дійсно, його вагома участь у цьому.

Є пропозиція прийняти один із законопроектів, а саме законопроект № 10006...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 15 секунд, щоб завершити.

ШИНЬКОВИЧ А.В. ...який уже встиг розглянути Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства, і під час підготовки до другого читання внести всі правильні, абсолютно справедливі поправки. Але ми не маємо права в дискусії завалити цей законопроект. Тому прошу активно долучитися до обговорення і прийняти його у той час, який визначає нам наше керівництво.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Це була позиція «Блоку Петра Порошенка». А у вівторок ми розпочнемо з позиції комітету щодо цього законопроекту.

Альоно Бабак, будь ласка, ваша думка і позиція фракції «Самопоміч».

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні українці, шановні народні депутати! Фракція «Об'єднання «Самопоміч» вітає ініціативи народних депутатів щодо врегулювання питання хостелів у багатоквартирних будинках. Це питання, яке потребує якнайшвидшого вирішення.

Водночас ми вважаємо, що ці законопроекти – чи перший, чи другий – треба приймати лише за основу і серйозно доопрацьовувати до другого читання. Ми вже почули від колег з інших фракцій, що є проблеми з визначеннями. Наприклад, якщо ми вводимо поняття «хостел» і кажемо, що це окрема так звана вхідна група, тобто не з під'їзду, то для чого нам тоді обмежувати п'яти номерами чи шістьма людьми в цих номерах? Ми уб'ємо ті легальні хостели, які вже функціонують через окремі входи в будинках, які легально сплачують податки, легально утримують людей, пропонують послуги з розміщення. Не можна такого робити. Якщо це окремий вхід, то скільки там є номерів, нехай стільки й буде.

Водночас це визначення жодним чином не вирішить питання розміщення в квартирах великої кількості людей під виглядом здавання в оренду житла. На сьогодні немає визначення «хостел» в українському законодавстві. Разом з тим коли ми бачимо вивіску «хостел», то йдеться просто про здавання в оренду житла, де, як ми говорили раніше, на двохсот метрах можуть розміщуватися і 60 людей. Ці питання не врегульовуються в цих законопроектах. Тому ми можемо прийняти їх лише за основу і доопрацьовувати до другого читання.

Стосовно фізичних осіб – підприємців, які можуть працювати, але без найму. Шановні колеги, ми мусимо дати суспільству чітку відповідь. Що ми скажемо фізичній особі – підприємцю, у якій працюють за наймом до 10 осіб, що дозволено законодавством? Усі

мусять вийти з багатоквартирних будинків і йти в комерційні центри, так? Давайте про це чітко скажемо всім. Тому що ми дозволяємо фізичній особі – підприємцю реєструватися і за місцем перебування вести бізнес, але без найманої праці. Правильно? Тож нам необхідно зрозуміти, що ми скажемо всім фізичним особам – підприємцям, що вони не можуть проводити діяльність у квартирах без рішення загальних зборів цього будинку.

Пан Юрій говорив: маленький офіс, великий офіс. Такого немає. Є чи юридична особа – суб'єкт господарювання, чи фізична особа – підприємець, яка самостійно здійснює роботу або з найманою працею. Ми мусимо чітко розуміти, яким чином цих суб'єктів господарювання торкатиметься такий закон. Поки що ми забороняємо використовувати будь-яку найману працю...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за виступ.

Від фракції «Народний фронт» слово має народний депутат Сташук. Будь ласка.

СТАШУК В.Ф., секретар Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 212, м. Київ, політична партія «Народний фронт»). Виборчий округ № 212, Дарниця, місто Київ. Добрий день! Як і для багатьох мешканців України, для дарничан ця проблема є надзвичайно актуальною. Тому що Дарниця – район, де дуже багато висотної забудови, і часто поруч зі звичайними сусідами дарничани зіштовхуються з великою кількістю людей, які перебувають у сусідніх квартирах, і все це називається хостелом. Насправді це якісь погано організовані місця, де відбуваються найнеприємніші речі. Звичайно, давно вже пора всі ці питання врегулювати.

У залі нібито є спільна думка про те, що ці питання мають бути вирішені. Але, на жаль, ми бачимо, що до голосування ми ще не готові і маємо два проекти замість одного. Очевидно, що доведеться визначитися на користь одного з них, але надзвичайно важливо, щоб це було результативне голосування.

А про плюси і мінуси обох проектів колеги вже неодноразово говорили. Якщо бути уважними, вчитуватися в документи, які підготувало, наприклад, Головне науково-експертне управління, то вони

нам зауважують, що не лише поняття «хостел» до кінця не відпрацьоване, а й поняття «офіс» не є юридично коректним і таким, трактування якого не викликає жодних сумнівів.

Тому я хотів би ще раз запропонувати колегам, коли ми будемо голосувати, надзвичайно відповідально до цього поставитися і не провалити вдруге це важливе питання, як ми вже одного разу зробили.

Водночас хочу сказати, що обидва проекти, на мою думку, не готові до прийняття в цілому, тому доопрацювання до другого читання дасть змогу виправити всі недоліки, про які ми сьогодні вже чули.

У мене все. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заключний виступ. Від «Опозиційного блоку» до слова запрошується Долженков Олександр Валерійович. Будь ласка.

Я прошу всіх заходити до залу.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Дякую. «Опозиційний блок». Шановний головуючий! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Дуже шкода, що вказана гарна законодавча ініціатива, яку наша політична сила, безумовно, буде підтримувати, – законопроект, пов'язаний із захистом прав мешканців багатоквартирних жилих будинків, не знайде підтримки в цьому залі. Тому що, як ми бачимо, коаліції вже немає, зал не те що напівпорожній, а взагалі на дві третини порожній. Народним депутатам України, мабуть, байдужі проблеми простих мешканців багатоквартирних будинків. Але це, справді, дуже кричущі, нагальні проблеми, з якими стикаються люди.

Цей законопроект спрямований на посилення відповідальності щодо дотримання вимог цільового використання відповідних квартир у багатоквартирних будинках, щодо врегулювання норм стосовно співвласників жилих квартир для того, щоб їх майнові права не порушувалися і відповідно не порушувалися їх права на нормальну життєдіяльність, на нормальний відпочинок у своїх квартирах. Безумовно, це питання заслуговує на увагу та підтримку Верховної Ради.

Як я вже сказав, на жаль, депутатів немає, тому, мабуть, окрім декларацій, завдяки яким вони тут пропіарилися цілий день: чи то блокували трибуну, чи то потім усі піарилися – від першої особи в країні до найостаннішого члена коаліції, ці законопроекти не будуть прийняті.

Натомість хочу звернути увагу представників коаліції, що під час прийняття бюджету на поточний рік право громадян на житло, передбачене Конституцією України, право внутрішньо переміщених осіб на отримання житла було обмежено необхідністю отримання допомоги з боку іноземних фінансових інституцій. Тобто держава, усвідомлюючи, що в нас є більше 1,5 мільйона внутрішньо переміщених осіб, які покинули свої домівки і не мають, на жаль, даху над головою не через свою провину, які перебувають на контрольованій території, зовсім не звертає уваги на їх житлові проблеми. Це перше.

Друге. Я хотів би звернути увагу на те, що поступово згортається програма молодіжного кредитування, яка набирала обертів у 2012-2013 роках, і більше тисячі сімей, молоді люди віком до 35 років, кожного року отримували житло за державною програмою «Доступне житло». Тобто, на жаль, скорочується державне фінансування на такі програми. Хоча проблема, яка розглядається зараз, дуже актуальна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, щоб завершити.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Але не менш актуальними залишаються невирішені питання щодо забезпечення житлом молодих українців та внутрішньо переміщених осіб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу зробити повідомлення, що я на 2 хвилини продовжую засідання. Наголошую, що ми не завершили розгляду. Ще мають бути співдоповідь представника комітету Шиньковича і виступи народних депутатів. У вівторок ми зможемо продовжити і завершити розгляд даних законопроектів, щоб не поставити їх під ризик.

Колеги, увага! Мені стало відомо, що зараз відбуваються спроби на підставі статті 48 Регламенту Верховної Ради України подати проекти постанов про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття закону про внесення змін до Конституції України. Тож

хочу наголосити, що ми отримали роз'яснення юристів Апарату та Комітету з питань Регламенту, які висловили чітку позицію з цього приводу. Зміни до Конституції розглядаються за окремою процедурою, ніж усі інші законодавчі акти, і на них не поширюється норма про постанови, які можуть скасовувати їхню дію. Тому відповідно до частини одинадцятої статті 49 Регламенту Верховної Ради України я маю право зараз невідкладно підписати зміни до Конституції, які ми сьогодні прийняли (*Оплески*).

Колеги, ми всі мріяли про той шлях. Я ще у 1989 році виступав за вступ України до НАТО, коли не було держави. Наші мрії збулися сьогодні, коли ми гуртом продемонстрували єдність парламенту. Попри президентські вибори, попри суперечки та емоції ми ще раз показали, що Верховна Рада України займає державницьку єдину позицію, коли постають виклики перед Україною, коли йдеться про майбутнє нашої державності. Ми зробили цивілізаційний вибір, і я переконаний, що тепер він незворотній, ніхто не зможе його змінити. Крок, який ми зробили сьогодні, буде оцінений через роки поколіннями українців.

Тож я невідкладно підписую Закон «Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору)» ([№ 9037](#)) і передаю його на підпис Президентові (*Оплески*).

Вітаю, шановні колеги! Слава Україні!

Це важливо, що напередодні п'ятої річниці Майдану наші мрії з Майдану ми сьогодні здійснили.

Я вітаю вас з сьогоднішнім надзвичайно важливим, успішним і для країни, і для українського парламенту днем.

Але, на жаль, ми змушені зупинитися. Вечірнє засідання Верховної Ради України я оголошую закритим.

Завтра о 10 годині я запрошую всіх до залу для продовження нашої нелегкої, але такої потрібної для країни роботи. Дякую. До побачення.